

SF

eridanos

Philip Jose Farmer

NUOSAVAS KOSMOSAS

416

PASAULINĖS FANTASTIKOS AUKSO FONDAS

Knjgute.lt

Philip Jose Farmer
NUOSAVAS KOSMOSAS
Mokslinės fantastikos romanai

Kitados, matyt paveldėję supercivilizacijos technologijas, Viešpačiai sukūrė nuosavus pasaulius. Viešpats Volfas Džedavinas ir jo draugas Kikaha su kitais Viešpačiais patiria daugybę nuotykių, keliaudami per Pasaulių Vartus, pasiryžę nugalėti žiauriausią ir galingiausią Viešpatį Urizeną. Gan greit Vartai užblokuojami, nes naujuosius pasaulius užplūsta Juodieji Varpininkai, kurie ketina išnaikinti visus Viešpačius...

Iš anglų kalbos vertė JUSTINA LAURINAVIČIENĖ
Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"
416 tomas. Serija įkurta 1990m.

Philip Jose Farmer

THE GATES OF CREATION

A PRIVATE COSMOS

London, Sphere Books, 1973

Copyright © by Philip Jose Farmer, 1966, 1967

Cover art copyright © Manchu, 2005

Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 2007

Elektroninė versija © Knygute.lt, 2011

Turiny

PASAULIŲ VARTAI

NUOSAVAS KOSMOSAS

ĮŽANGA

Netikėtai tuščiame name keistu būdu gavęs sidabrinį ragą, Robertas Volfas, žemiškąjį gyvenimą prisimenantis tik nuo dvidešimties metų, pakliūna į paslaptinę daugiasluoksnį pasaulį. Neįtikėtiną pasaulį bei visus jo gyventojus sukūrė ir valdė Viešpats, gyvenantis pasaulio viršūnėje, anapus Okeano. Žemutiniame - Sodo - lygmenyje šešiasdešimt šešerių Volfas nepaprastai greit atjaunėja ir tampa gražiu tvirtu maždaug dvidešimt penkerių metų jaunuoliu. Čia jis sutinka ir pamilsta didžiaakę Chriseidę, taip pat Viešpaties sukurtą. Kartu su mylima moterimi Volfas patraukia ieškoti ragą jam atidavusio Kikahos ir visagalio Viešpaties.

Keliaudami jie sutinka visa matančius varnus - Viešpaties Akis, susiduria su sidabrinį ragą medžiojančiais Viešpaties tarnais gvorlais, kuriems pavyksta Volfą pakabinti ant pasaulio krašto ir pagrobti Chriseidę. Tačiau keistasis Sodo gyventojas Ipsevas išgelbėja Volfą, padėdamas jam perplaukti Okeaną ir palaimindamas jo kovą su nekenčiamu Viešpačiu.

Keliaudamas vienas, Volfas patenka į siaubingų paukščių-erelių olą. Jų valdovė Podarga,

pabaisa pusiau moterišku, pusiau paukštišku kūnu, irgi Viešpaties kūrinys, beprotiškai nenkenčiantis savo kūrėjo. Paukštyčių oloje Volfas suranda Kikahą. Volfo draugu tapęs iškalbin-gasis Apgavikas-Kikaha įtikina Podargą paleisti juos, kad galėtų drauge kovoti prieš Viešpatį.

Draugams traukiant link antrojo planetos lygmens - Amerindijos - Kikaha papasakojo Volfui apie tikrąjį šios visatos Viešpatį Džedavina, sukūrusį daugiasluoksnį pasaulį bei visa, kas jame gyva, ir apgaulingai išvarytą iš savos planetos kito Viešpaties Vanakso. Beje, jam taip pat nepavyko, nes planetą valdo trečiasis Viešpats Arvūras. Papasakojo Kikaha ir savo istoriją: kaip jis - žmogus, amerikietis Janas Polas Finegasas - pakliuvo į šią planetą, pamilo ją ir nebekeistų į Žemę.

Amerindijoje Kikaha su Volfu sutinka hrovakus, Lokio genties indėnus, kurios Apgavikas laiko savo tauta. Keliautojai neišvengia susitikimo ir su mirtiniais Kikahos priešais arkliažmogiais. Išsigelbėję nuo kentaurus primenančių pabaisų, draugai sprunka ir nuo apsukrių bei žiaurių vergų pirklių šolkinų, apie tris šimtus mylių vejasi Abirą, vildamiesi išplėsti iš jo nagų Chriseidę. Volfui tenka iškęsti neveltį ir netekties skausmą, į šulinį įkritus ir pradingus

Kikahai.

Vis dėlto Robertas pasiekia trečią planetos lygmenį - Draklandiją. Sėkmė vis dar lydi jį, nes riterių turnyro metu jis ne tik susitinka gyvą ir sveiką Apgaviką, pats pelno riterių pagarbą, bet ir suranda Abirą, o kartu ir savo mylimąją Chriseidę. Norinčiam atgauti ją ir Šambarimeno ragą Volfui, jau Atlantidos lygmenyje, dar kartą tenka susigrumti su gvorlais, krokodilais, pergudrauti baroną fon Elgersą, išlydėti anapilin draugą Funemą Laksfalką. Tenka prisiminti ir pripažinti tai, ką seniai buvo užmiršęs: jis, Robertas Volfas, yra tikrasis šio pasaulio Viešpats Džedavinas. Pasitelkus į pagalbą atmintį ir Podargos neapykantą Volfui pavyksta nugalėti ir Abiru apsimesusį Viešpatį Vanaksą, ir jo pilį užėmusį Viešpatį Arvūrą.

Kažkada sukūręs šią visatą ir niekšingai elgęsis su jos gyventojais, Viešpats Džedavinas, ginklu atkovojęs mylimą moterį ir savo valdas, labai pasikeitė. Žemėje ištikęs amnezijos prieuolis buvo toks stiprus, jog sunaikino visą Džedavino sąmonę, palikdamas tik jo kūną. Ir tada užgimė naujas žmogus, Volfas, savo būdu visai nepanašus į Džedaviną ar bet kurį kitą Viešpatį. Tikintis meile, nauju gyvenimu, nebenorintis būti tironu, ketinantis atlyginti pa-

darytas skriaudas.

Tačiau netoliese visada bus kitų Viešpačių. Jų ketinimai gali būti visiškai nenuspėjami...

PASAULIŲ VARTAI

I

Prieš tūkstančius metų, norėdami kuo ilgiau neužmigti, Viešpačiai naudojosi vaistais, hipnoze, elektronika bei įvairiomis psicho technikomis. Ištisomis dienomis, naktimis ir net mėnesiais jie nesumerkdavo akių, bet jų kūnai likdavo žvalūs ir energingi. Tačiau laikui bėgant, smegenys pervargdavo. Haliucinacijos, beribis pyktis ir nepaaiškinaama artėjančios žūties nuojauta užvaldydavo šiuos nemirtinguosius. Kai kurie išprotėdavo, ir juos tekdavo nužudyti arba uždaryti į kalėjimus.

Būtent tada Viešpačiai suprato, kad net jie, visatos kūrėjai, mokslo, kuris leido jiems stovėti laipteliu žemiau dievų, valdovai, privalo miegoti. Dirbdamas be poilsio, protas nesąmoningai sustreikavo. Beprotystė tapo triuškinančiu ginklu.

Todėl dabar visi Viešpačiai miegodavo ir sapnuodavo.

Robertas Volfas, kažkada vadintas Džedavi-

nu, daugiaaukštės, daugiasluoksnės Babilono bokšto pavyzdžiu pastatytos planetos Viešpats, regėjo sapną.

Sapnavo, kad į jo miegamąjį per langą įplaukė šešiakampė žvaigždė. Sukdamasi, ji pakibore, lovos kojūgalyje. Tai buvo panlogolazas, vienas iš senųjų religijos simbolių. Volfas, įpratęs mąstyti angliškai, galvojo apie ją, kaip apie heksakulumą. Šešiabriaunės žvaigždės centras švytėjo baltai, kiekviena briauna skleidė savo spalvas: raudoną, oranžinę, žydą, purpurinę, juodą ir geltoną. Heksakulumas pulsavo tarsi saulės šerdis, spinduliai, barstydami žaibus, kepšteldavo blakstienas. Švytėjimas, lyg išleidusi nagus ir atsargiai miegantį šeiminką žadinanti naminė katė, skrebino odą.

- Ko tau reikia? - paklausė Volfas žinodamas, jog sapnuoja. Heksakulumas - pavojaus ženklas. Net šešėliai tarp spindulių atrodė tiršti ir grėsmingi. Suprato, kad žvaigždę pasiuntė tėvas, kurio nematė du tūkstančius metų.

- Džedavinai!

Balsas buvo nebylus, žodžius piešė šeši spinduliai, raitydamiesi, susisukdami rutuliais ir riedamiesi, tarsi ugninės gyvatės. Ryškėjo senoviniai, ankstyvųjų Viešpačių raštų rašme-

nys. Matė jų spindėjimą, bet raidžių neskaitė, tik girdėjo iš gelmių sklindantį šnabždesį, spalvos skverbėsi į smegenis, atgaivindamos seniai mirusį balsą. Žodžiai giliai virpino sąmonę, trikdė ir vertė tikėti košmariška sapno apgaule.

- Atsibusk, Džedavinai! - kvietė tėvo balsas.

Aiškiai girdėdamas žodžius Volfas suprato, kad spinduliuojantis heksakulumas buvo ne tik jo mintyse - jis iš tiesų egzistavo. Jis atmerkė akis. Spoksojo į išsilenkusias lubas, kuriomis sklido švelni šviesa, tarpais sumirguliudama raudonais, juodais, geltonais ir žaliais blyksniais. Ištiesė ranką, norėdamas paliesti Chriseidę, savo žmoną, ir suprato, kad jos vieta lovoje tuščia.

Volfas atsisėdo, apsidairė ir, pamatęs, kad žmonos nėra kambaryje, pašaukė:

- Chriseide!

Paskui pastebėjo švytintį, pulsuojančią šešiais spinduliais daiktą, pakibusį virš lovos krašto šešių pėdų aukštyje. Iš ten sklido tėvo balsas:

- Džedavinai, mano sūnau, mano priešė! Neieškok to, ką praradai. Vesdamas tą moterį, suteikei jai garbę. Bet ji dingo ir nebegrįš.

Volfas išsitiesė ir šoko iš lovos. Kaip šis daik-

tas pateko į puikiai apsaugotą pilį? Pavojaus signalas turėjo pažadinti jį daug anksčiau, nei šešiakampis atsidūrė rūmų viduryje esančiame miegamajame. Masyvios milžiniškos pilies durys turėjo užsidaryti, salėse paslėpti lazerio spinduliai - nusitaikyti ir sunaikinti įsibrovėlių, privalėjo suveikti šimtai išradingiausių spąstų. Heksakulumas turėjo būti sudegintas, sudaužytas, sunaikintas, susprogdintas, nuskandintas.

Tačiau nei vienas žiburėlis nesumirksėjo sienoje, atrodančioje lyg fantastiškas papuošimas, iš tiesų tai buvo pavojaus švieslentė ir visos pilies apsaugos sistemos valdymo pul-tas. Ji blausiai ir ramiai švietė, tarsi neprašytas svečias būtų už devynių marių.

Urizeno, jo tėvo, balsas nusijuokė ir tarė:

- Juk nemanei, kad gali sulaikyti Viešpačių Viešpatį savo silpnais ginklais, ar ne, Džedavinai? Galėčiau nužudyti tave šią pat akimirką - ten, kur stovi, kvailai stebėdamasis, išbalęs, drebant, išpiltas prakaito.

- Chriseide! - vėl šūktelėjo Volfas.

- Chriseidės daugiau nėra. Tavo patalas ir tavo visata daugiau jos neapsaugos. Ją pagrobė greitai ir tyliai, kaip grobia brangakmenius.

- Ko tu nori, tėve? - paklausė Volfas.

- Noriu, kad sektum paskui ją. Nagi, pamėgink surasti.

[tūžęs Volfas užšoko ant lovos ir puolė prie heksakulumo. Akimirkai jam aptemo sąmonė, jis pamiršo atsargumą, negalvodamas, kad kiekvienas jo judesys gali būti paskutinis. Rankos pačios tiesėsi link švytinčios spalvotos žvaigždės. Tačiau jos tik perskrodė orą, ir Volfas pasijuto stovįs ant grindų ir žiūrįs aukštyn, kur prieš sekundę spindėjo šešiakampis. Daugiabriaunė žvaigždė dingo vos jo pirštai palietė ugninius blyksnius. Tai ne fizinis kūnas, bet jo atspindys, perduotas jam nežinomą būdu.

Nors nesinorėjo tikėti tokia išvada, šešiakampis buvo tam tikra energijos forma, atsiųsta iš kito pasaulio. Šaltinis galėjo būti kitoje visatoje arba už milijonų pasaulių. Atstumas nesvarbus. Svarbu tai, kad Urizenas įsibrovė į asmeninį Volfo pasaulį. Ir slapta pagrobė Chriseidę.

Volfas nebelaukė kitų tėvo žodžių. Urizenas nepasakė, kur išsiuntė Chriseidę, kaip jos ieškoti, ir ką jai padarys. Tačiau mintyse Volfas jau sukūrė planą. Jis turės atrasti slaptą, nukreiptą į save, tėvo pasaulį, paskui surasti var-tus, kad galėtų ten pakliūti. Galiausiai, atpa-

žinti Urizeno paspęstus spąstus ir išvengti jų. Jeigu pasiseks, o sėkmės tikimybė labai maža, jis prisikas iki Urizeno ir nužudys jį. Tik taip išgelbės Chriseidę.

Tokios seno žaidimo, kurį žaidė Viešpačiai, taisyklės. Volfas, būdamas Džedavinu, septintuoju Urizeno sūnumi, pragyveno dešimt tūkstančių metų, džiaugdamašis kiekviena diena. Patenkintas gyvenimu savo pasaulyje, jis daug nuveikė. Priešingai, nei daugumai Viešpačių, Volfui nepabodo jo sukurtas pasaulis. Jis mėgo pasismaginti, nors, kaip dabar pripažino, jo pomėgiai buvo gana žiaurūs. Išnaudojo vietinius gyventojus, sukūrė apsauginę sistemą, įviliojusią į spąstus dešimtis Viešpačių. Sugauti vyrai ir moterys - tarp jų keli jo broliai ir seserys - mirė lėtai ir skausmingai. Volfas gailėjosi, kad blogai elgėsi su savo pasaulio žmonėmis. Tačiau nesijautė kaltas dėl nužudytų ir nukankintų Viešpačių. Skverbdamiesi į jo pasaulį, nemirtingieji žinojo, kas jų laukia, todėl patekę į spąstus, prieš mirdami ilgai kankinosi.

Paskui Viešpačiui Vanaksui pavyko išstumti jį į Žemę, tačiau, paspendęs jam pinkles, pats piktavalis irgi ten atsidūrė. Tada daugiasluoksnio pasaulio valdovu tapo trečias Viešpats - Arvūras. Džedavino prisiminimai apie

ankstesnį gyvenimą baigėsi siaubu, kurį jis jautė, patekęs į svetimą pasaulį: beginklis ir negalintis grįžti atgal, Džedavinas tapo tuščia vieta.

Jį įsūnijo fermeris Volfas. Praradusį atmintį Džedaviną pavadino Robertu Volfu. Jam suka-ko šešiasdešimt šešeri metai, bet jis taip ir neprisiminė, kas atsitiko iki jam atsirandant Kentukyje. Gyvendamas Žemėje, dėstė klasi-kinės kalbas, paskui išėjo į pensiją ir persikėlė į Fenikso apygardą Arizonos valstijoje.

Tenai, name, kurį ketino pirkti, spintoje atra- do pamirštą dangų ir pro atsivėrusius vartus grįžo į pasaulį, kurį pats sukūrė ir kurį valdė dešimt tūkstančių metų.

Kelią iki Viešpaties Arvūro pilies praskynė ginklu, kopdamas nuo žemiausio daugias- luoksnės planetos, primenančios Babilono bokštą, lygmens. Žemutiniame aukšte sutiko ir pamilo Chriseidę, vieną savo kūrinių. Vėl tapo Viešpačiu, bet ne tokiu, koku buvo palikda- mas šį pasaulį. Humanišku Viešpačiu. Skaus- mo ašaros, ištryškusios netekus Chriseidės, ir siaubas, kuris kaustė pagalvojus, kas gali jai atsitikti, buvo žmogiškumo liudininkai....